

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2022, în cauza penală privindu-l pe

IAROVoi Valerii XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.04.2021-29.11.2021;

Instanța de apel: 23.12.2021-09.02.2022;

Instanța de recurs: 20.04.2022- 25.05.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central, din 29 noiembrie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Iarovoi Valerii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni.

Conform art. 85 Cod penal s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată inculpatului partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 29 iunie 2020 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 ianuarie 2021 lui Iarovoi Valerii fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 768 (șapte sute șaiszeci și opt) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Iarovoi Valerii, acționând cu intenție directă și urmărind scopul însuflării victimei teama și

schimbării conduitei în interesul său la 22.01.2021, în perioada de timp de la ora 18.00 până la ora 21.00, aflându-se pe XXXXX, în baza relațiilor ostile apărute brusc față de Breazu Taisia, i-a aplicat acesteia mai multe lovituri cu pumnii în regiunea feței, cu cociorva și cu cablul peste diferite părți ale corpului, o trăgea de păr, stingea țigările aprinse de față și de mâinele ei, o speria cu foarfecile că va aplica lovituri și o amenința cu omor, exprimându-se în adresa ei amenințări cu omor, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202110D0085 din 22.02.2021 următoarele vătămări corporale: multiple echimoze la ambii ochi cu extindere zigomatic bilateral, pe frunte pe centrul-stânga, pe suprafața lateral dreaptă a gâtului în a/3 medie-interioară, lateral umăr drept, anterior braț drept 1/3 superioară, în regiunea coccisului, pe suprafața posterioară-laterală anterioară a coapsei stângi la toate nivelurile, anterior și lateral gamba stângă 1/3 superioara în număr de cinci și pe suprafața posterioară-laterală a coapsei drepte și fesei drepte, edem posttraumatic cu localizare la ambii ochi cu extindere zigomatic bilateral. Leziunile sus menționate au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiecte contondente, în același rând posibil și mâini, picioare, posibil în timpul și circumstanțele indicate în actul de dispunere, și care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară. La examinarea medico-legală a lui Breazu Taisia s-au mai depistat sectoare de arsură termică pe față, umărul drept și mâna stângă. Leziunile sus menționate au fost produse prin acțiunea traumatică cu agent termic, posibil în timpul și circumstanțele indicate în actul de dispunere, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară. Localizarea și caracterul leziunilor corporale exclude posibilitatea formării lor prin automutilare. Reieșind din circumstanțele create ultima a perceput amenințarea din partea lui Iarovoi Valerii ca fiind reală, după ce a fugit din casa indicată unde s-a apropiat de colaboratorii de poliție solicitându-le ajutor.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iarovoi Valerii a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, adică amenințarea cu omor în circumstanțele în care a existat pericolul realizării acestei amenințări.

3. Împotriva sentinței în termen a declarat apel avocata Corolevschi Maria în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi soluții, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă și să fie scutit de la achitarea cheltuielilor de judecată în mărime de 768 lei.

În motivarea recursului s-a indicat că:

- instanța a examinat cauza superficial, nu a ținut cont de toate aspectele cauzei și urma să aplice principiul individualizării pedepsei în conformitate cu prevederile art. 7 Cod penal;

- considera că pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 6 luni este prea aspră, din care motiv solicita aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde;

- nu este de acord cu admiterea solicitării procurorului privind încasarea în beneficiul statului de la inculpat a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea raportului de constatare medico-legală nr. 20210P 0033 din 25.01.2021 și a raportului de expertiză judiciară nr. 202110D 0085 din 22.02.202, în sumă de 768 lei;

- ținând cont de prevederile art. 229 alin. (1-4) Cod de procedură penală și faptul că raportul respectiv de expertiză și raportul de constatare sunt acțiuni de urmărire penală, sarcina probatorie fiind pusă în seama acuzării, cheltuielile respective au fost investite la etapa de urmărire penală, de aceea cheltuielile urmau să fie efectuate din contul statului, or inculpatul este în imposibilitate financiară de a achita cheltuielile de judecată, luând în considerație că se află în penitenciar pentru executarea pedepsei, iar situația economică a țării și lipsa locurilor de muncă în instituțiile penitenciare, nu-i oferă posibilitatea să aibă un venit ca să achite aceste cheltuieli.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2022, apelul avocatei Corolevschi Maria în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. 155 Cod penal.

Referitor la solicitarea invocată de avocată de aplicare în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, instanța de apel a constatat că nu exista temei legal de casare a sentinței în această latură.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei săvârșite, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei a luat în considerație circumstanțele cauzei, faptul că inculpatul a depus cerere, prin care a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori, ultima dată prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 iunie 2020 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 ianuarie 2021 în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a), 287 alin. (3), 320¹, 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani și 10 luni închisoare.

Astfel, instanța de fond corect și întemeiat a aplicat în speță prevederile art. 85 Cod penal și a adăugat parțial la pedeapsa aplicată partea neexecutată a pedepsei stabilite acestuia prin sentința Judecătorei Bălți Sediul Central din 29 iunie 2020 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 ianuarie 2021.

Deși anterior Iarovoi Valerii a fost condamnat, nu a făcut concluziile necesare, nu a stat pe calea corijării și din nou cu intenție a comis o altă infracțiune, prin ce se atestă că nu a înțeles urmările negative ale faptei sale, nu este la prima sa abatere de la lege, fiind o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor.

În circumstanțele stabilite, instanța de apel nu a constatat prezența circumstanțelor sau a erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat și aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde, deoarece pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel impunându-se soluția de respingere a apelului declarat de avocat în interesele inculpatului ca fiind neîntemeiat.

Totodată, instanța de apel nu putea admite solicitarea avocatei în interesele inculpatului referitor la scutirea inculpatului de la achitarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor pe cauză în sumă de 768 lei.

Potrivit prevederilor art. 227- 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că pe cauză au fost suportate cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 768 lei, sumă ce urma a fi încasată din contul inculpatului din considerentele că în legătură cu aceasta, au fost suportate cheltuieli în privința administrării probelor, sub incidența căror intră sumele plătite pentru retribuția cuvenită experților..., or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală,

incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Corolevschi Maria în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În motivare recurenta a indicat că:

- atât instanța de fond cât și de apel au examinat cauza superficial fără să țină cont de toate aspectele cauzei;

- pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 6 luni o consideră prea aspră;

- nu este de acord cu admiterea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea în beneficiul statului de la inculpat a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea raportului de constatare medico-legală nr. 20210P0033 din 25.01.2021 și a raportului de expertiză judiciară nr. 202110D0085 din 22.02.202, în sumă de 768 lei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține, că recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

În general, instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de la prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepsei, limitele ei în raport cu circumstanțele agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

Mai mult, recurenta invocă argumentele indicate în apel, iar simpla invocarea a prevederilor art. 427 Cod de procedură penală sau a erorilor comise de instanța contestată fără indicarea concretă a lor nu justifică implicarea instanței de recurs în schimbarea pedepsei inculpatului, având în vedere că potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind respingerea aplicării cererii de apel a apărării, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite (a comis infracțiune mai puțin gravă), anterior fiind condamnat, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

În aceste condiții, Colegiul penal statuează că stabilirea unei pedepse mai blânde nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar putea asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal vis-a-vis de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane.

Din cele menționate, instanțele de judecată au ținut cont de cerințele atât ale acuzatorului de stat cât și a apărătorului, de impactul infracțiunii asupra societății, că cauza a fost examinat în procedură simplificată și a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Prin urmare, criticile recurentei nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus R. Moldova*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând

situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocata Corolevschi Maria nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2022, în cauza penală privindu-l pe IAROVOI Valerii XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iulie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN